

POSTANOWIENIE

13 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 13 lutego 2025 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku F.D. oraz M.D., J.N., M.D.1, P.D. - następców prawnych F.D.
z udziałem B.D., G.D., R.W. działającego w imieniu własnym oraz jako następcą
prawny G.W., P.W. działającego w imieniu własnym oraz jako następcą prawny
G.W., P.S., J.S., B.M., I.P., L.S., E.B., W.R. działającej w imieniu własnym oraz
jako następcą prawny G.W., B.W. działającej w imieniu własnym oraz jako
następcą prawny G.W., E.K. działającej w imieniu własnym oraz jako następcą
prawny G.W., W.D., D.W., A.M., M.U. - następców prawnych M.D.2
o stwierdzenie zasiedzenia,
na skutek skargi kasacyjnej F.D. oraz M.D., J.N., M.D.1 i P.D. - następców
prawnych F.D.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Przemyślu
z 14 lutego 2022 r., I Ca 98/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

A.W.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 14 lutego 2022 r. Sąd Okręgowy w Przemyślu, w sprawie
z wniosku M.D., J.N., M.D.1 i P.D. (następców prawnych zmarłego po wniesieniu
skargi kasacyjnej wnioskodawcy F.D.) z udziałem B.D., G.D., P.S., J.S., B.M., I.P.,

L.S., E.B., W.D., D.W., A.M., M.U. (następców prawnych uczestnika M.D.), R.W., P.W., W.R., B.W., E.K. (występujących w imieniu własnym oraz jako następcy prawni G.W.) o zasiedzenie, zmienił na skutek apelacji uczestnika G.D. postanowienie Sądu Rejonowego w Lubaczowie z 30 września 2020 r. w ten sposób, że oddalił wniosek oraz orzekł o kosztach postępowania.

Skargę kasacyjną od powyższego postanowienia wniósł wnioskodawca. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisów regulujących instytucję zasiedzenia w kontekście temporalnym, które budzą poważne wątpliwości, w szczególności powstaje konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia odnoszącego się do określenia statusu prawnego uczestników postępowania o zasiedzenie, które przez cały okres biegu terminu zasiedzenia, nie były ujawnione i formalnie nie legitymowały się uprawnieniami, jako współwłaściciele przedmiotu postępowania. Skarga kasacyjna jest też oczywiście zasadna, a zasadność taką kreuje sama treść zaskarżonego orzeczenia.

Uczestnicy postępowania nie wnieśli odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na

ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 października 2002r., II CZ 102/02, postanowienie Sądu Najwyższego z 28 marca 2007r., II CSK 84/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2008r., I UK 283/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2008r., I CSK 111/08).

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentacji, świadczącej o występowaniu w sprawie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Skarżący, w ramach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem, ograniczył się do zasygnalizowania problematyki dotyczącej określenia statusu prawnego uczestników postępowania o zasiedzenie. Nie wskazał jednak konkretnych przepisów jakie jego zdaniem wymagają wykładni, nie

podał na czym taka wykładnia miałaby polegać i jakie faktyczne wątpliwości interpretacyjne wymagają wypowiedzi Sądu Najwyższego. Skarga nie zawiera żadnych przykładów rozbieżnych orzeczeń i ewentualnych różnych możliwości dokonania wykładni.

Przypomnieć należy, że przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), stanowią dwa odmienne, z uwagi na funkcje, jakie pełnią, niezależne od siebie wymania skargi kasacyjnej. Skarżący formułując, więc wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinien przedstawić wyodrębniony, samodzielny wywód prawny odnoszący się do wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie jest natomiast rolą Sądu Najwyższego samodzielne poszukiwanie argumentów przemawiających za występowaniem w sprawie określonej przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c., w innych elementach skargi, w tym poszukiwanie przepisu jakiego wykładni domaga się skarżący.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej

należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Skarżący nie spełnił powyższych wymogów.

Formułując wniosek o przyjęcie skargi z uzasadnieniem nie podał jakie konkretnie przepisy prawa materialnego lub procedury naruszył Sąd drugiej instancji, nie podał w jaki sposób miało dojść do takiego naruszenia oraz nie przedstawił wyводу świadczącego o tym, że tak stwierdzone wadliwości prowadziły do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam fakt, że skarżący uważa orzeczenie za nieprawidłowe, bez wykazania wskazanych wyżej elementów, jest niewystarczający dla przyjęcia, że wykazał on przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

A.W.

[a.ł]